Tenon kiinteistönomistajat ry **LAUSUNTO**

Lausunnon peruste:	Maa- ja metsätalousvaliokunnan lausuntopyyntö 23.1.2023
Lausunnon aihe:	HE 289/2022 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi lohenkalastuksen määräaikaisesta kieltämisestä Tenojoen vesistössä
Lausunnon määräaika:	Kirjallinen asiantuntijalausunto pyydetään toimittamaan viimeistään kokousta edeltävänä arkipäivänä klo 12.00 mennessä. Kokous tiistaina 31.1.2023 klo 10.00
Vastausosoite:	MmV@eduskunta.fi

LAUSUNTO

Tenon kiinteistönomistajat ry. kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto asiassa.

Hallituksen esitykseen liittyvässä lakiesityksessä tulisi selkeästi määritellä lailla kielletyksi rauhoitetun lohen ottaminen saaliiksi, kuten esimerkiksi Suomen kalastuslaissa on toimittu.

Nyt on kielletty rauhoitetun lohen tarkoituksellinen pyynti ja myyminen (1 §). Lakiesityksen 7 §:ssä sanktioidaan saman esityksen 6 §:n mukainen, tarkoituksellinen pyynti. Sen sijaan vahingossa tai sivusaaliina saadun lohen ottamista saaliiksi ei ole sanktioitu.

Suomen kalastuslain periaatteen mukaan *(118 § Kalastusrikkomus: Joka tahallaan tai huolimattomuudesta…)* sanktioidaan täysin rauhoitetun kalan ottaminen saaliiksi.

Samoin kalastuslaissa määrätään *(58 § Kalojen vapauttaminen):*

Pyyntimittojen vastainen kala on välittömästi laskettava takaisin veteen, ellei Euroopan unionin lainsäädännöstä muuta johdu.

Kala on aina laskettava takaisin veteen, jos se on saatu:

1) rauhoitus- tai kieltoaikana;

2) kielletyllä kalastusvälineellä tai pyydyksellä; tai

3) kielletyllä kalastustavalla tai pyyntimenetelmällä.

Samaa periaatetta tulee mielestämme noudattaa Tenojoen vesistössä rauhoitetun lohen tapauksessa. On mielestämme selkeästi määrättävä, ettei lohta saa ottaa saaliiksi missään tapauksessa, vaan lohi on laskettava takaisin välittömästi samaan paikkaan, jossa se on joko vahingossa tai sivusaaliina saatu.

Epäilemme hallituksen esityksessä muotoillun lain johtavan siihen, että tarkastajien ja valvojien on lähes mahdotonta puuttua esimerkiksi kyttyrälohen pyynnin yhteydessä sivusaaliina saadun lohen ottamiseen saaliiksi.

Mikäli sitten olisi tarkoitus, että vahingossa tai sivusaaliina saatu lohi voitaisiin ottaa saaliiksi ja käyttää vaikka ruokakalana, tulisi tämä laissa selkeästi määritellä. Tällöin lohi olisi vain periaatteessa rauhoitettu eikä sitä saisi pyytää 2 §:ssä määritellyillä kalastusvälineillä, kuin korkeintaan 4 §:ssä määritellyllä, Lapin ELY-keskukselle tehdyllä ilmoituksella. Samassa ilmoituksessa tulisi vain ilmoittaa sivusaaliiksi saatujen lohien määrä.

Kun 4 §:n mukainen menettely on mahdollinen ja verkkokalastus sekä vapavälineilläkin voi lohen saada, tulee laissa olla yksikäsitteisesti määrätty, miten silloin on meneteltävä.

Tarkoituksellisen pyynnin ja tahattoman pyynnin eroa ei jälkikäteen kalastuksen valvontaa suorittava viranomainen voi enää selvittää.

Tämän hallituksen esityksen tarkoituksena on otsikonkin mukaisesti kieltää lailla lohen kalastus määräajaksi Tenojoen vesistössä. Tätä tarkoitusta varten (1 §) lohi on rauhoitettu Tenojoen vesistön lohen nousualueilla.

Koska kysymyksessä on Suomen lain säätäminen, olisi mielestämme mahdollista laissa viitata Suomen kalastuslain rauhoitusta koskeviin määräyksiin saaliiksi ottamisesta ja sen sanktioinnista. Vaihtoehtoisesti saman sisältöiset määräykset tulisi tähän lakiesitykseen kirjata.

Lisäksi lakiesityksen 1 §:ssä tulisi joko määritellä vesistöalue tarkemmin tai turvautua aiempaan vesistöalueen määrittelyyn, jollainen on tehty esimerkiksi Tenojoen kalastussopimuksessa. Nyt määrittelystä puuttuu esimerkiksi Vetsijoen sivuloki Vuoguljohka.

Seinäjoella 26.01.2023

Tenon kiinteistönomistajat ry
Veikko Rintamäki, puheenjohtaja

veikko.rintamaki@tieto-ohjaus.fi

0400951566